

تضمین های آمریکا برای گرفتن رضایت ایران

آمریکا برای اینکه بتواند دوباره به برجام بازگردد، باید تضمین‌های معتبر ارائه کند.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، روزنامه کیهان در ستون اخبار ویژه خود نوشت: این مطلب را روزنامه فرهیختگان مورد تأکید قرار داده و درباره مصادیقی از تضمین‌هایی که آمریکا باید بدهد، نوشته است: در میان بحث درباره نحوه احیای مجدد برجام نباید از یاد برد آنچه که هم اکنون باعث افزایش جدل‌ها پیرامون توافق هسته‌ای با ایران شده، خروج آمریکا از آن بوده است؛ پس یک نقطه مهم در مذاکرات فعلی علاوه بر بازگشت آمریکا به برجام سال ۲۰۱۵ و لغوتامی تحریم‌ها، تأکید بر کسب تضمین‌های قابل اتکا از واشنگتن برای عدم تکرار مجدد این اتفاق است. از آنجایی که ایران به آمریکا بی‌اعتماد است، نمی‌تواند به تضمین‌های این کشور اعتماد داشته باشد. از این رو تضمین‌های حقوقی برای عدم خروج واشنگتن از برجام به هیچ وجه مطمئن تلقی نمی‌شود.

ریچارد فونتین، مدیرعامل اندیشگده CNAS درباره یکی از شاخه‌های تضمین حقوقی برجام که تصویب آن در گنگره آمریکا است، می‌گوید: «حتی اگر برجام تبدیل به یک پیمان شود و در گنگره نیز تصویب شود، بازهم تضمین‌کننده عدم خروج آمریکا و بازگشت تحریم‌ها نیست زیرا تاریخ نشان داده در زمانی که جورج بوش از پیمان ۳۰ ساله ABM و ترامپ از INF خارج شدند، گنگره در مقابل آنها ایستادگی نکرد.»

این مسئله که مورد اعتراف آمریکایی‌هاست نشان می‌دهد که ایران باید به دنبال کسب تضمین‌های قابل اتکایی به جز تضمین‌های حقوقی باشد. حتی اگر تضمین‌های حقوقی وجود نداشته باشد باز تضمین‌های مادی کارایی خود را خواهد داشت. در حوزه تضمین‌های مادی آمریکا می‌تواند بخشی کوچکی از ذخیره طلای خود را به داخل خاک ایران منتقل کند.

این ذخایر همانند آنچه در ذخایر آمریکا می‌گذرد، در ذخایر ایران تا زمان خروج احتمالی این کشور از برجام دست‌نخورده باقی می‌مانند. آمریکا دارای بیش از ۸ هزار تن ذخایر طلا است. هر تن طلا ۷۰ میلیون دلار قیمت دارد. انتقال ۲۰۰ یا ۴۰۰ تن طلا به ارزش ۱۴ تا ۲۸ میلیارد دلار یک تضمین قابل اتکا برای عدم خروج واشنگتن از برجام است.

ایران در صورت خروج مجدد آمریکا از برجام به زمان زیادی برای تولید مواد هسته‌ای به همان میزان که از کشور خارج شده است، نیاز دارد. همین مسئله یکی از عوامل انگیزه‌دهنده به واشنگتن برای خروج از برجام بود. در تضمین جدید ایران باید با کشورهای عضو توافق هسته‌ای یا یکی از آنها مانند روسیه که در دور قبل مقصد اورانیوم‌های صادرشده از ایران بود، به توافقی دست یابد که بر اساس آن در صورت خروج آمریکا از برجام اورانیوم غنی‌شده به همان میزانی که از ایران خارج شده به آن بازگردانده شود. این نوع از تضمین می‌تواند به کاهش انگیزه‌های آمریکا در خروج از برجام کمک کند.

تضمین‌های برجام اما نباید تنها منحصر به آمریکا باقی بمانند؛ زیرا واشنگتن حتی در زمانی که عضوی از توافق هسته‌ای بود به مفاد آن به طور کامل عمل نمی‌کرد. آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها پس از اجرایی شدن برجام ادعا می‌کردند قادر به ارائه تضمین درباره همکاری بانک‌های بین‌المللی با ایران برای تامین مالی نیستند، زیرا این موسسات خصوصی به حساب می‌آیند و خود درباره فعالیت‌هایشان تصمیم می‌گیرند.

این یک مسئله داخلی برای کشورهای عضو برجام است و ایران نباید هزینه آن را بپردازد. این موضوع همچنین دارای راه‌حل‌های چندان پیچیده‌ای نیست و این کشورها می‌توانند از آمریکا مجوز فعالیت شرکت‌های خصوصی در ایران را اخذ کنند. به جز سرمایه‌گذاری در ساخت کارخانه‌ها، پالایشگاه‌ها و تاسیسات اقتصادی کشورهای عضو برجام همچنین باید مقادیر مشخصی سپرده‌گذاری ارزی بلندمدت در بانک‌های ایران داشته باشند. در شاخه سوم نیز باید خرید سطحی حداقلی از نفت به کشورهای غربی تضمین شود.